

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 812/2021
14.04.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Јасмине Стаменковић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца „АЛБО“ ДОО предузеће за производњу, трговину и услуге из Београда, Земун, чији је пуномоћник Андреј Прекајски, адвокат из ..., против туженог „DELTEX“ ДОО за производњу, промет и услуге из Инђије, чији је пуномоћник др Слободан Гавриловић, адвокат из ..., ради повреде робног жига, вредност предмета спора 2.500.000,00 динара, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 1679/21 од 01.07.2021. године, у седници већа одржаној дана 14.04.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 1679/21 од 01.07.2021. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиоца и туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П 2482/2019 од 28.10.2020.године, исправљеном решењем П 2482/2019 од 23.12.2020. године, које је исправљено решењем П 2482/2019 од 29.12.2020.године, у ставу I изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца па је наложено уништење 3900 пари заштитних рукавица са ознаком ... 0901А, 1494 пари заштитних рукавица са ознаком ... 0901 ВF+, 62 пара заштитних рукавица са ознаком ... 0901А и 2400 пари заштитних рукавица са ознаком ... 0901В, наведених у Решењу о привременом одузимању и задржавању робе Министарства трговине, туризма и телекомуникација - Сектор тржишне инспекције - одељење Нови Сад, број 334-00-013052015-06 од 27.05.2015. године, а којима се врши повреда тужиоачевог жига ... (у изреци погрешно наведено ...) рег. бр. 68222, о трошку туженог, те је одређено да сви трошкови превоза и складиштења производа падају на терет туженог; у ставу II изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде материјалне штете због повреде жига исплати износ од 877.470,84 динара са законском затезном каматом почев од 11.02.2020. године до исплате; у ставу III изреке делимично је одбијен тужбени захтев тужиоца у делу којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да тужиоцу исплати законску затезну камату на износ од 877.470,84 динара почев од 10.06.2015. године до 10.02.2020. године; у ставу IV изреке одбијен је

захтев туженог из поднеска од 25.05.2020. године за изузеће судског вештака; у ставу V изреке одлучено је да свака страна сноси своје трошкове парничног поступка.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 1679/21 од 01.07.2021. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца изјављена против става V изреке побијане пресуде и жалба туженог изјављена против става I, II, IV и V изреке побијане пресуде, па је потврђена наведена првостепена пресуда у ставовима I, II, IV и V изреке, а одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде благовремену и дозвољену ревизију је изјавио тужени, због битне повреде одредбе парничног поступка, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због погрешне примене материјалног права.

Тужилац је доставио одговор на ревизију којим је оспорио ревизијске наводе туженог и предложио одбијање ревизије као неосноване. Трошкове за састав одговора на ревизију је тражио.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр.72/11... 18/20) и одлучио да ревизија туженог није основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Других битних повреда одредаба парничног поступка које могу представљати ревизијски разлог нема. Насупрот наводима ревидента, другостепени суд је у образложењу побијане пресуде дао оцену жалбених навода који су од значаја за одлуку о захтевима стављеним у поступку и одлучио у потпуности правилном применом одредаба материјалног права.

Према стању у списима, пресудом Привредног суда у Београду 6 П 3641/2015 од 06.12.2016. године правноснажно је утврђено да је тужени извршио повреду жига тужиоца и учинио дело непоштене тржишне утакмице на тај начин што је неовлашћено и без сагласности тужиоца стављао у промет и оглашавао продају заштитних рукавица обележених знаком који је битно сличан жигу тужиоца, стварајући на тај начин забуну у релевантном делу јавности о пореклу и својству производа, због чега је туженом забрањено вршење свих даљих радњи којим се повређује регистровани жиг тужиоца и чини дело нелојалне конкуренције, док је у погледу захтева који се тичу материјалне штете у виду изгубљене добити и уништења предмета којим је извршена повреда жига, наведена првостепена одлука укинута и предмет је у том делу враћен првостепеном суду на поновни поступак.

Према утврђеном чињеничном стању на коме су засноване нижестепене одлуке, дана 20.05.2015. године, извршена је од стране тржишне инспекције из Новог Сада контрола у просторијама седишта туженог и привремено је одузето 7.856 пари заштитних рукавица обележених ознаком ... (3900 пари заштитних рукавица са ознаком ... 0901А, 1494 пари заштитних рукавица са ознаком ... 0901 ВF+, 62 пара заштитних рукавица са ознаком ... 0901 А и 2400 пари заштитних рукавица са ознаком ... 0901 В) због основане сумње да је извршена повреда тужиоачевог жига ... рег.бр.68222. Тужиоцу је признат индивидуални жиг бр. Ж-2014-242 са правом првенства од

19.02.2014. године за знак ... за робу и услуге из класе 9 (рукавице), а жиг је уписан у регистар жигова 16.10.2014. године и налази се у важности до 19.02.2024. године. Тужени је одштампао картице за период од 01.01.2014.-31.12.2014. године, из којих се види да је у наведеном периоду извршен промет (улаз и излаз) спорних заштитних рукавица. На околност висине штете у виду изгубљене добити тужиоца, која представља предмет тужбеног захтева, вештак је првобитно израдио две варијанте налаза и мишљења, те је према првој варијанти изгубљена добит одређена на износ од 214.694,03 динара (изгубљена добит тужиоца утврђена на основу вредности продатих рукавица од стране туженог), а према другој варијанти вештачења изгубљена добит износи 461.065,93 динара за период од 19.02.2014. године до 31.12.2015. године (изостанак добити тужиоца која је настала као последица смањене продаје производа у периоду када је тужени конкурисао тужиоцу на тржишту са истом врстом производа обележених знацима битно сличним тужиоцевим). Из допунског вештачења (извршеног у поновном поступку по налогу Привредног апелационог суда) утврђено је да изгубљена добит тужиоца износи укупно 877.470,84 динара за период од 19.02.2014. године до 31.12.2015. године и да је иста обрачуната имајући у виду изгубљену добит коју би тужилац остварио реализацијом оне количине робе којом је повреда извршена узимајући у обзир јединичну добит коју тужилац остварује у промету својих производа.

Првостепени суд је, одлучујући у поновном поступку о овом делу тужбеног захтева, исти усвојио, и то у делу у коме је тражено уништење предмета којим је извршена повреда жига, применом одредбе чл.73а став 1.тачка 3. Закона о жиговима, са образложењем да је након спецификације рукавица могуће приступити уништењу истих, те је применом чл. 50. став 1. тачка 3) и 50а Закона о трговини, као и чл.154 и 155. Закона о облигационим односима тужиоцу на име изгубљене добити досудио допунским вештачењем утврђен износ од 877.470,84 динара за период од 19.02.2014. године до 31.12.2015. године, са каматом од дана 11.02.2020. године као дана сазнања туженог за висину штете. Овај суд је прихватио допунски налаз вештака као јасан, доследан, објективан и урађен у складу са правилима струке и постављеним задатком вештачења, те је истакао да наводи туженог којим оспорава утврђену висину штете позивајући се на методологију обрачуна којим би се утврдио претпостављени проценат лиценцне накнаде од нето добити коју је остварио тужени продајом рукавица, није основан, имајући у виду да тужилац није поставио захтев на име лиценцне накнаде уместо штете, већ на име накнаде штете на основу чл.72.став 1.тачка 5.Закона о жиговима.

Другостепени суд одбија жалбе тужиоца и туженог и потврђује првостепену пресуду, прихватајући у свему разлоге првостепеног суда. Посебно образлаже да је уништење предмета којим је извршена повреда жига основано имајући у виду да је спорни знак саставни део тканине (рукавица) и није физички одвојив пошто је штампан белим словима на подлози браон боје, те да је суштина захтева за уништење или преиначење робе да се спречи наставак повреде права, а по оцени тог суда наведено је могуће само путем уништења робе јер уколико је могуће уклонити спорни знак, утолико пре је могуће исти поново штампати. У погледу досуђеног износа на име накнаде штете овај суд је истакао да смањена добит тужиоца у спорном периоду није стављена туженом на терет у укупном износу, односно у односу на укупну добит тужиоца, већ у сразмери, односно према проценту учешћа нето добити у оствареном укупном приходу тужиоца који је остварен приликом продаје рукавица од стране тужиоца (јединична добит).

Према оцени ревизијског суда, побијана одлука је правилна.

Пре свега, правилно нижестепени судови полазе од одредби члана 73а став 1. тачка 3) и 5) Закона о жиговима. Неовлашћено коришћење жига даје право носиоцу жига да поред самог утврђења повреде права, захтева и, између осталог, уништење предмета којима је извршена повреда права и накнаду штете настале повредом права. Сходно одредби члана 73а став 2. Закона о жиговима лице које повреди право одговара за штету по општим прописима о накнади штете. У конкретном случају по правилном закључку другостепеног суда ради се о спречавању наставка повреде права у ком циљу је правилно усвојен захтев за уништење предмета којим је извршена повреда права, а тужени је као лице које је подражавајући жиг тужиоца у мери да може створити забуну о производу тиме тужиоцу проузроковао штету и дужан је исту накнадити. Наведено посебно имајући у виду да је спорни знак којим је извршена повреда жига физички неодвојив од саме тканине, те да је другостепени суд правилно закључио да је тужени као субјект који је на овакав начин извршио повреду туђег жига, који му је на тржишту конкурисао истом врстом производа обележеном знацима који су битно слични заштићеним дужан да сноси последице свог недозвољеног поступања. Неспорно је да се ради о законом прописаним последицама, а опредељење за њену примену је садржано у самој озбиљности повреде тужиоцевог права имајући у виду да се у конкретном случају ради о грубој повреди права тужиоца на жиг која може имати негативне ефекте на даље пословање тужиоца.

У ревизији тужени истиче да је суд пропустио да цени целисходност уништења предметне робе, у смислу одредбе чл.73а став 4. Закона о жиговима, те да у поновној расправи није поступљено по ставовима, оценама и смерницама из укидајуће другостепене одлуке. Међутим, супротно наводима туженог не ради се о недоследности у побијаној одлуци. Наиме, Законом о жиговима уређено је питање обима и начина остварења заштите овог права, а право на уништење предмета је неспорно једно од права које припада тужиоцу као лицу чије је право на жиг повређено. Одредбом члана 73а став 4. Закона о жиговима прописано је да при разматрању тужбених захтева из става 1. тачка 3) овог члана (одузимање, искључење из промета, уништење или преиначење, без накнаде, предмета којима је извршена повреда права), суд узима у обзир сразмеру између озбиљности повреде права и тражених мера, као и интересе трећих лица. Другостепени суд је, код утврђене чињенице да је спорни знак којим је повређен жиг саставни део тканине и физички неодвојив, правилно ценио целисходност усвајања таквог захтева тужиоца те је правилно усвојен тужбени захтев којим је тражено уништење предмета којим је извршена повреда права с обзиром да се само на тај начин може спречити даља повреда права тужиоца. Осим тога, како је већ истакнуто, ради се о грубој повреди тужиоцевог права која оправдава изрицање захтеване мере с обзиром да су купци спорних предмета доведени у заблуду која може умањити чувеност и дистинктивност робе заштићене жигом. Дакле, и по оцени Врховног касационог суда, имајућу у виду законом прописану сразмерност и налазећи да у конкретном случају није доказано постојање на страни трећих лица интереса за другачијим поступањем, ради се о таквој повреди права за коју је, у циљу спречавања даље повреде права, потребно уништење предмета којим је извршена повреда. Истицање ревидента да трпи штету услед онемогућавања да уклањањем спорног знака сачува своју робу је беспредметно с обзиром да је тужени неовлашћено користио жиг тужиоца и тиме својим противправним радњама скривио настанак штете.

Неосновано се ревизијом туженог указује и на погрешан обрачун накнаде штете која тужиоцу припада. Наиме, висина накнаде штете обрачуната је имајући у виду изгубљену добит коју би тужилац остварио реализацијом оне количине робе којом је повреда извршена узимајући у обзир јединичну добит коју тужилац остварује у промету својих производа. Ради се о релевантно одређеној висини настале штете имајући у виду да је тиме остварена сразмера у смислу досуђивања добитка који се могао основано очекивати према редовном току ствари, а чије је остварење спречено штетниковом радњом, све у смислу одредбе члана 189. став 3. Закона о облигационим односима.

Ни наводи ревидента који се односе на захтев за изузеће вештака нису од утицаја на доношење другачије одлуке. Ово из разлога што је судски вештак свој налаз и мишљење дао узимајући у обзир задатак вештачења дат од стране суда, при чему је у потпуности и на аргументован начин одговорио на све примедбе туженог. Незадовољство парничне странакe резултатом вештачења не може представљати разлог за изузеће судског вештака.

Дакле, висина накнаде штете у виду измакле користи правилно је утврђена, те је иста и правилно досуђена са законском затезном каматом од дана утврђивања њене висине, што је дан вештачења, имајући у виду да се висина штете у смислу члана 189. став 2. Закона о облигационим односима одређује према ценама у време доношења судске одлуке, а време доношења одлуке подразумева краћи временски период од дана утврђивања штете (вештачења) до дана доношења првостепене пресуде.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је применом одредбе члана 414. Закона о парничном поступку одбио ревизију туженог као неосновану и донео одлуку као у ставу првом изреке.

Ставом другим изреке, одбијени су захтеви за накнаду трошкова ревизијског поступка на основу овлашћења из члана 165. став 1. ЗПП и то с обзиром да тужени није успео у ревизијском поступку, а у погледу тужиоца не ради се о трошковима потребним ради вођења парнице у смислу члана 154. ЗПП.

**Председник већа - судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић